

Startersgids tandarts

Wie is SBB?

SBB is een boekhoud- en advieskantoor met 27 kantoren in Vlaanderen. We helpen meer dan 22.000 klanten uit alle sectoren met accountancy, boekhouding, fiscaliteit, omgevingsreglementering en zakelijk-juridisch advies. Aan starters, ondernemers, vrijberoepsbeoefenaars en organisaties in social profit bieden we advies op maat. Onze ambitie? Samen slim ondernemen.

Kiezen voor een carrière als tandarts: dit moet je weten

Beste tandarts in spe,

Proficiat! Je hebt je basisdiploma algemene tandheelkunde beet. Nu kan je je volledig vastbijten in je stage. Noem dit dus gerust het begin van het échte werk, want als stagiair-tandarts word je al officieel zelfstandige.

Dat gaat natuurlijk gepaard met een aantal extra juridische, sociale en financiële verplichtingen. Sociale bijdragen, btw-formaliteiten, belastingen ... Deze zaken horen er vanaf nu bij, en kunnen misschien wat ontmoedigend overkomen. Toch kan je als medische beroeper niet zonder deze basiskennis om onderbouwde beslissingen te nemen voor je toekomst.

Deze startersgids vormt alvast je ideale vertrekpunt: hierin leggen we je stap voor stap (én in mensentaal) uit wat je moet weten vóór je als zelfstandige start. Uiteraard komen bij het ondernemerschap nog regels en kleine lettertjes kijken, maar daarin kunnen onze medische experts – verspreid over 27 kantoren – je met raad en daad bijstaan. Aarzel niet om hen te contacteren.

Een eerste gesprek is steeds vrijblijvend! De contactgegevens vind je achteraan in deze gids.

Veel succes!

Nathalie Put

starterscoördinator
SBB Accountants & Adviseurs
Diestsevest 32 bus 1A
3000 Leuven

P.S. Bezoek ons ook eens op www.sbb.be.

Goed begonnen is half gewonnen.

SBB zorgt ervoor dat je goed voorbereid aan de start komt. Deze startersgids maakt je wegwijs in de formaliteiten die komen kijken bij de opstart van een zelfstandige activiteit als tandarts. Wij beschikken bovendien over een team van adviseurs gespecialiseerd in het opstarten van jouw onderneming. Zij ondersteunen je met praktische tips en loodsen je door alle opstartformaliteiten.

inhoud

1. Je beroepsformaliteiten als tandarts	6
– Te regelen vóór je stage	6
– Te regelen na je stage	7
2. Hoe kies je een ondernemingsvorm?	9
– Eenmanszaak of vennootschap	9
– Samenwerkingen en associaties	12
3. Sociale bijdragen en rechten	15
4. Boekhouding en fiscaliteit	18
– Personenbelasting	18
– Vennootschapsbelasting	19
– De fiscale voordelen van een vennootschap	19
– Welke kosten kan je inbrengen?	21
– Welke documenten moet je bijhouden?	23
5. Wat met je btw-formaliteiten?	24
6. Steunmaatregelen	28
– RIZIV-bijdrage	28
– Participatiefonds Vlaanderen	28
– Kmo-portefeuille	28
– Waarborgregeling	28
7. Hoe schrijf je je zaak officieel in?	30
– Het ondernemingsloket	30
– Sociaal verzekeringsfonds	30
8. Verzekeringen	32
9. Enkele speciale regelingen voor tandartsen	34
– Muziek in je wachtzaal	34
– Medisch afval	34
– Omgevingsvergunning	35
– Gebruik röntgenapparatuur	35
10. Dit kan een boekhouder voor jou betekenen	36
– Voor deze 6 zaken kan je bij een boekhouder terecht	36
– Klaar voor je start?	37
Onze medische experts	38
SBB-publicaties	40
SBB-kantoren	42

1.

Je beroepsformaliteiten als tandarts

Om als zelfstandig tandarts aan de slag te gaan, moet je een aantal formaliteiten vóór en na je stage in orde brengen.

A. Te regelen vóór je stage

JE VISUM

In België mag je niet zomaar een medisch beroep uitoefenen. Naast een universitair diploma heb je ook een visum nodig. Zodra je je masteropleiding voltooid hebt, stuurt de FOD Volksgezondheid je automatisch een visum op. Je hoeft dus zelf **geen aanvraag** te doen.

SPECIALISATIE KIEZEN

Aan het einde van je basisopleiding kies je via je universiteit een specialisatie.

Alle specialisaties beginnen met een stagejaar (voor de specialisatie algemeen tandarts is dat meteen ook je enige stagejaar). Aan het einde van je (eerste) stagejaar behaal je de titel van 'algemeen tandarts': vanaf dat moment mag je een eigen praktijk oprichten.

STAGEPLEK VINDEN

Je stage volg je bij een **erkende stagemeester** en op een **erkende stageplaats**. Opgelet: tijdens je stage ben je nog aan de universiteit verbonden, maar draag je wel al het statuut van zelfstandige. Voor elke stage is een **opleidingsovereenkomst** verplicht, die zowel door jou als je stagemeester/stagedienst ingevuld en ondertekend moet worden.

STAGEPLAN EN -RAPPORTEN

Binnen de 2 maanden vanaf het begin van je stage, dien je **via de post** een stageplan in bij het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. [Hier vind je een handige template en overzicht van de bewijsstukken die je mee moet opsturen](#). Aan het einde van je stagejaar heb je één maand de tijd om je **stagerapport** in te dienen bij Zorg en Gezondheid.

ONDERNEMINGSNUMMER

Als stagiair-tandarts heb je een ondernemingsnummer nodig. Dat vraag je (via je boekhouder) aan bij een **erkend ondernemingsloket**. Deze instantie registreert je zelfstandige activiteit in de **Kruispuntbank van Ondernemingen** (KBO) (zie pagina 29).

RIZIV-NUMMER

Is je stageplan volledig, dan stuurt Zorg en Gezondheid dit door naar het Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering (RIZIV). Het RIZIV bezorgt je een **RIZIV-nummer als kandidaat in opleiding**. Jij hebt dat nummer nodig om je prestaties aan te geven, je patiënten om hun kosten (deels) terug te vragen via het ziekenfonds.

VERGUNNING RÖNTGEN-STRALING

Elke tandarts moet opgeleid en individueel vergund zijn om röntgenapparatuur te gebruiken. Je kan je vergunning kosteloos aanvragen bij het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (zie pagina 33).

GETUIGSCHRIFTEN VOOR VERSTREKTE HULP EN VOORSCHRIFTEN

Je geleverde prestaties houd je bij door de **getuigschriften voor verstrekte hulp** (van je stagemeeester) zelf in te vullen, met de vermelding van je naam en RIZIV-nummer als tandarts-stagiair. Je RIZIV-nummer vermeld je ook telkens op de **voorschriften** die je uitschrijft.

B. Te regelen na je stage

JE ERKENNING

Nadat je je opleiding met stage voltooid hebt en je je attest van slagen of diploma behaald hebt, kun je je **erkenning aanvragen**. [Hier vind je de aanvraagformulieren en een overzicht van de bewijsstukken die je mee moet sturen.](#)

Bij positief advies ontvang je een officieel erkenningsbesluit. Zorg en Gezondheid brengt vervolgens het RIZIV op de hoogte, dat jou een **officieel RIZIV-nummer** bezorgt.

BEHOUD ERKENNING

De erkenning van de titel als tandarts is van onbepaalde duur. Algemene tandartsen en orthodontisten moeten wel blijven voldoen aan enkele criteria. Een van de voorwaarden is opleidingen blijven volgen: in totaal 60 uur verspreid over zes jaar met een minimum van 20 uur in twee jaar. Een extra vereiste is je deelname aan een erkende wachttdienst.

ACCREDITERING

Er wordt van jou als tandarts verwacht dat je je doorheen je loopbaan verder blijft bijscholen. In ruil daarvoor krijg je een financiële vergoeding – de zogeheten ‘accreditering’. Je vraagt dit aan via de dienst ‘accreditering’ van het RIZIV, gelijktijdig met of binnen de drie maanden na je aanvraag tot erkenning. Daarna kan je je accreditering telkens met drie jaar verlengen, als je voldoet aan [de voorwaarden](#).

INSCHRIJVING WACHTDIENST

Als algemeen tandarts ben je verplicht om je in de wachttdienst van je gemeente in te schrijven.

2.

Welke ondernemingsvorm past bij jou?

A. Eenmanszaak of vennootschap?

De eerste knoop die je als zelfstandige moet doorhakken, is de wijze waarop je jouw beroepsactiviteit juridische vorm geeft: werk je als eenmanszaak of via een vennootschap?

Wanneer je je activiteiten als zelfstandige uitoefent zonder gebruik te maken van een vennootschapsvorm, ben je een eenmanszaak. In het andere geval richt je zelf een vennootschap op of treed je toe tot een bestaande vennootschap. De keuze voor het ene of het andere hangt niet enkel af van jouw concrete situatie maar ook van andere omstandigheden, zoals fiscale behandeling of financiële wensen. In elk geval is het geen keuze die je overhaast mag maken. We overlopen hierna een aantal verschilpunten tussen de eenmanszaak en de vennootschap.

OPRICHTING: MAKKELIJKER BIJ EENMANSZAAK

Om een eenmanszaak op te richten, open je een zakelijke rekening en schrijf je je in bij een ondernemingsloket (zie pagina 29). Er is geen startkapitaal nodig.

Een vennootschap oprichten vereist een oprichtingsakte en kost dus iets meer moeite en geld. Je hebt bijvoorbeeld in sommige gevallen een aanvangsvermogen of startkapitaal en/of een financieel plan nodig. Als tandarts kan je kiezen tussen verschillende vennootschapsvormen. Een boekhouder helpt je om de beste vorm te kiezen.

Over het algemeen is de Besloten Vennootschap (de BV) de meest geschikte vorm voor een tandarts die alleen werkt.

ADMINISTRATIE: MINDER COMPLEX IN EEN EENMANSZAAK

Bij een vennootschap komen meer administratieve verplichtingen kijken dan bij een eenmanszaak. Zo gelden er tal van juridische regels eigen aan de gekozen vennootschapsvorm, zoals hoe en wanneer een algemene vergadering moet worden bijeengeroepen. Ook zal je naar derden toe steeds als vennootschap moeten optreden (bijvoorbeeld bij facturatie).

In een eenmanszaak werk je gewoon als natuurlijke persoon-zelfstandige. Je beslist dan ook eenvoudigweg alleen en zonder verdere formaliteiten. Naast de eigen administratie is er eigenlijk geen extra niveau van verplichtingen zoals bij vennootschappen.

Daarnaast volstaat in een eenmanszaak een 'enkelvoudige' boekhouding onder de grens van 500.000 euro omzet. In de meeste vennootschapsvormen moet je in principe een 'dubbele' boekhouding bijhouden.

EEN AFGESCHIEDEN VERMOGEN: TROEF VAN DE VENNOOTSCHAPSVORMEN

Een groot verschil tussen de twee is het 'vermogen' dat schuldeisers kunnen uitwinnen voor de betaling van beroepsschulden. Door de oprichting van een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid wordt het privévermogen (van de oprichter) afgescheiden van het beroepsvermogen (van de vennootschap). Bij zelfstandigen die werken zonder vennootschapsvorm wordt er daarentegen geen onderscheid gemaakt tussen het privévermogen en het beroepsvermogen: er is slechts sprake van één vermogen als onderpand voor schuldeisers.

In een eenmanszaak kunnen professionele schuldeisers zich verhalen op het privévermogen (dat samenvalt met het beroepsvermogen) van de tandarts, waaronder de gezinswoning.

Tip:

Voor beroepsschulden kunnen zelfstandigen wel een notariële verklaring van onbeslagbaarheid van de gezinswoning afleggen.

In het andere geval is het de vennootschap die verbintenissen aangaat en dus zal worden aangesproken als schuldenaar. Daardoor kunnen de professionele schuldeisers zich normaal gezien enkel verhalen op het vermogen van de vennootschap voor beroepsmatige schulden. Het privévermogen van de tandarts blijft in principe buiten schot. **Let wel:** als tandarts ben je wél steeds onbeperkt aansprakelijk voor **beroepsfouten**. Wij raden aan hier een verzekering voor af te sluiten.

BELASTINGEN: MEER MOGELIJKHEDEN VOOR VENNOOTSCHAPPEN

In een eenmanszaak betaal je personenbelasting op al je netto-inkomsten (zie pagina 18). Je belasting wordt berekend in schijven tussen de 25 en 50%.

Enkel simulatieberekeningen op basis van jouw situatie en (geschatte) inkomsten kunnen een concreet inzicht geven.

SAMENGEVAT: DE BELANGRIJKSTE VOOR- EN NADELEN OP EEN RIJ

Eenmanszaak

Belangrijkste voordelen

- Weinig oprichtingskosten en geen startkapitaal nodig
- Eenvoudige boekhouding
- Zelf snel beslissingen nemen

Belangrijkste nadelen

- Je bent onbeperkt aansprakelijk, er zijn dus financiële risico's
- Personenbelasting op je totale winst

Vennootschap

Belangrijkste voordelen

- Optimalisatie van je fiscale bijdragen is mogelijk
- Je kan je privévermogen veilig stellen
- Ook andere aandeelhouders of vennoten kunnen investeren bij de meeste vennootschappen

Belangrijkste nadelen

- Meer wettelijke vereisten
- Dure en complexe oprichting

B. Samenwerkingsvormen

Meteen een eigen praktijk starten of overnemen is niet evident. Samenwerken met andere tandartsen, bijvoorbeeld in een groepspraktijk, kan een slim alternatief zijn.

DE VOORDELEN?

Een geschikt pand, het nodige medische materiaal, administratieve ondersteuning,... Bij een eigen praktijk komen **heel wat kosten** kijken. Als starter is het dus mooi meegenomen dat je die kosten kan delen met enkele collega's. In een groepspraktijk bundel je bovendien **meer expertise**: in je eentje een volledig vak beheersen wordt steeds moeilijker.

MOGELIJKE SAMENWERKINGSVORMEN

'Onderaanneming': voor iemand werken

Bij een onderaanneming ga je in de praktijk van iemand anders werken (bv. je voormalige stagemeeester). Je ontvangt daarvoor een vooraf afgesproken vaste en/of variabele **vergoeding**. Het kan de ideale manier zijn om (meer) ervaring op te doen.

Voorbeeld: je stagemeeester laat je na je stage verder werken in zijn praktijk. De praktijkhouder draagt alle kosten, jij behandelt zijn patiënten. Per maand krijg je een vergoeding van je ex-stagemeeester, bv. gebaseerd op het aantal patiënten dat je hebt behandeld.

Kostenassociatie: enkel de kosten delen

In een kostenassociatie blijven de inkomsten **gescheiden**. Je deelt enkel de kosten (bv. de huur, elektriciteitsrekening, inrichting, enz.) en dat volgens een eigen gekozen verdeelsleutel. Die worden ofwel betaald met een gemeenschappelijke rekening ofwel door één of meerdere leden. Achteraf regel je de betalingen onderling.

Koop je ook gezamenlijk goederen aan, dan worden alle kopers mede-eigenaar van deze goederen. Juridisch gezien is er **geen sprake van een vennootschap**: ieder blijft individueel werken voor eigen rekening.

Tip: giet afspraken in een associatie-overeenkomst

Stap je mee in een kostenassociatie? Leg jullie afspraken dan duidelijk (en schriftelijk) vast in een 'associatie-overeenkomst'. Welke kosten delen jullie? En wat is de verdeelsleutel? Speel op veilig en bespreek je mogelijke toetreding tot een associatie altijd met je boekhouder of accountant.

Wie betaalt de btw?

De btw-wetgeving bij samenwerkingsvormen (zie pagina 25) is een bijzonder complexe aangelegenheid, en kan een grote impact hebben op het financiële plaatje. Vraag daarom grondig advies bij een boekhouder of accountant.

Middelenvennootschap: volledige autonomie

Ook bij een middenvennootschap blijven de individuele inkomsten buiten de vennootschap. Er wordt enkel een vennootschap opgericht **om de nodige middelen samen te brengen** om investeringen te doen of kosten te dekken. Denk bijvoorbeeld aan een praktijkruimte of gespecialiseerde software. Het doel van deze vennootschap is om middelen ter beschikking te stellen en hiervoor een vergoeding te ontvangen. Je beroepsinkomsten blijven dus volledig buiten de vennootschap.

Hier is het wél de vennootschap die investeert in materiaal en gezamenlijke kosten maakt. Diegenen die ervan gebruik maken (dit hoeven niet per se de vennoten of aandeelhouders te zijn), krijgen hiervoor een factuur.

Vennootschap

In een vennootschap bundel je de krachten met mensen die hetzelfde of een gelijkwaardig vrij beroep uitoefenen. Alles gebeurt in principe in naam en voor rekening van de vennootschap: het materiaal en de infrastructuur worden aangekocht door de vennootschap, alle kosten worden betaald door de vennootschap. Daarnaast worden alle erelonen geïnd door de vennootschap. Je ontvangt een vergoeding voor het geleverde werk in de vennootschap bijvoorbeeld via een maandelijkse vergoeding of dividenden.

3.

Opgelet!

Het eerste jaar als zelfstandige kan er sprake zijn van een herberekening of 'proratisering' van je inkomen!

Sociale bijdragen en rechten

Iedereen die in België een inkomen haalt uit werk, moet een deel van zijn belastbare inkomsten afstaan aan de sociale zekerheid. In ruil daarvoor geniet je dan een aantal sociale rechten, zoals kinderbijslag, gezondheidszorg, uitkering bij ziekte en pensioen, enz.

Bij werknemers worden de sociale bijdragen automatisch van hun bruto loon afgehouden. Als zelfstandige moet je je **verplicht aansluiten bij een sociaal verzekeringsfonds**, waaraan je elke drie maanden sociale bijdragen betaalt.

A. Je bijdragen als zelfstandige in hoofdberoep

Als zelfstandige in hoofdberoep betaal je 20,5% van je belastbaar inkomen, het nettoloon dat je overhoudt na aftrek van je beroepskosten. Daarbij komt nog een administratiekost van 3,05 tot 4,25%, afhankelijk van je sociaal verzekeringsfonds. Kies dus zorgvuldig met welke organisatie je in zee gaat.

Er is een **minimum-** en **maximumbijdrage**:

- verdien je jaarlijks minder dan 16.409,20 euro, dan betaal je een minimumbijdrage van 866,62 euro per kwartaal,
- verdien je jaarlijks meer dan 104.422,24 euro, dan betaal je een maximumbijdrage van 4.966,65 euro per kwartaal.

Opgelet: deze bedragen zijn inclusief de laagste administratiekost van 3,05% en wijzigen jaarlijks op basis van de index.

VOORLOPIGE BIJDRAGEN EN REGULARISATIE

Het duurt altijd een hele poos voor je sociaal verzekeringsfonds je definitieve inkomen van een bepaald jaar weet. Daarom betaal je een **voorlopige bijdrage**, die wordt berekend op je inkomen van drie jaar geleden. Twee jaar na het betalen van het voorschot is het duidelijk hoeveel je effectief verdiende. Bij deze regularisatie krijg je geld terug of draag je het verschil bij tot de rekening klopt.

STARTERS BETALEN HET MINIMUM

Als starter heb je natuurlijk nog geen inkomsten om het voorschot op te baseren. Daarom betaal je de eerste drie jaar de minimumbijdrage van 866,62 euro per kwartaal.

Let wel: in je eerste jaar als zelfstandige kan er sprake zijn van een herberekening of 'proratisering'. Dat is het geval als je niet start in het eerste kwartaal van het jaar. Je netto-inkomen zal dan omgerekend worden naar een inkomen op jaarbasis.

Voorbeeld

Je start op 01/08/2023. Je netto belastbaar inkomen bedraagt 10.000 euro. Het 'geproratiseerd' inkomen bedraagt dan 20.000 euro: $10.000 \text{ euro} / 2 (= 2 \text{ kwartalen activiteit als zelfstandige}) \times 4$. Je bijdragen voor het 3de en 4de kwartaal van 2023 worden berekend op een inkomen van 20.000 euro.

Enkel als je bij de prorativering niet boven de minimumdrempel van 16.409,20 euro uitkomt, betaal je de minimumbijdrage voor de kwartalen van aansluiting. Als starter heb je recht op een kwartaal uitstel voor de betaling van je eerste twee kwartalen. Dit voordeel geldt alleen als je je tijdig hebt aangesloten bij een sociaal verzekeringsfonds, dus ten laatste vóór de start van je activiteit.

JE VOORLOPIGE BIJDRAGEN VERHOGEN OF VERLAGEN

Als je vermoedt dat je meer of minder zal verdienen dan drie jaar geleden, kan je je voorlopige bijdragen aanpassen. Verlagen kan enkel met een objectief aantoonbare reden zoals ziekte. Ook verhogen kan. Het voordeel: die verhoging is een aftrekpost op je belastingbrief.

B. Deze rechten krijg je ervoor terug

Dankzij ons uitgebreide sociaal vangnet kan je rekenen op financiële steun in tal van situaties. Bijvoorbeeld als je ziek wordt, een kind krijgt of met pensioen gaat. Ook als zelfstandige geldt dit principe. Dit zijn de rechten die je in ruil voor je sociale bijdragen geniet.

1. Je wordt ziek

Als zelfstandige heb je dezelfde rechten als werknemers voor de terugbetaling van gezondheidszorg. Zo recupereer je, via je ziekenfonds, medische kosten zoals de aankoop van medicijnen, een opname in het ziekenhuis of kinesitherapie.

Verlies je je inkomen omdat je arbeidsongeschikt wordt? Je ontvangt een uitkering vanaf de eerste dag van je ongeschiktheid. Voorwaarde is wel dat je minstens 8 opeenvolgende dagen arbeidsongeschikt bent. Wie maar 7 dagen ziek is, kan geen uitkering genieten. Het bedrag dat je krijgt per dag hangt af van je gezinssituatie en de periode.

Je komt onder bepaalde voorwaarden bovendien in aanmerking voor gelijkstelling wegens ziekte wanneer je je bedrijf stopt dan wel dat dit blijft voortbestaan maar iemand in jouw naam en voor jouw rekening je zaak verder uitbaat.

2. Je krijgt een kind

Als kersverse moeder heb je recht op 12 weken moederschapsverlof. Drie weken moet je verplicht opnemen. De eerste week neem je op voorafgaand aan de vermoedelijke bevallingsdatum.

Tijdens deze drie weken moet je alle activiteiten volledig stopzetten. De overige negen weken kan je naar keuze opnemen in periodes van 7 kalenderdagen.

Per week ontvang je 830,67 euro voor de eerste 4 weken en 759,76 euro vanaf de 5de week moederschapsrust. Kies je ervoor om gedurende een of meerdere weken je activiteiten als zelfstandige voor maximaal de helft verder uit te oefenen? Dan bedraagt de uitkering de helft van deze bedragen.

Daarnaast kan je gratis dienstencheques krijgen voor 105 uur hulp in de weken na de geboorte, de zogenoemde moederschapshulp. Een zelfstandige die vader wordt kan een uitkering en eventueel ook gratis dienstencheques aanvragen. Je kan de uitkering aanvragen voor maximaal 20 volledige of 40 halve dagen binnen de 4 maand na de geboorte.

Je ontvangt een uitkering van 96,60 euro per volledige dag en 48,30 euro per halve dag. Kies je voor maximaal 8 verlofdagen dan krijg je naast de uitkering ook nog een éénmalige uitkering van 135 euro er bovenop ter compensatie van de kosten die je gemaakt hebt voor de bestelling van dienstencheques.

Daarnaast krijg je ook kraamgeld en kinderbijslag, net zoals loontrekkenden.

3. Je zorgt voor een familielid

Zorgverlof of mantelzorg duurt telkens 1 tot 6 maanden. Tijdens je hele loopbaan mag je in totaal 12 maanden zorgverlof opnemen. Er zijn drie erkende redenen om zorgverlof op te nemen:

- Je zorgt voor een naaste die ernstig ziek is.
- Je dient palliatieve zorg toe aan een familielid.
- Je zorgt voor je eigen kind met een beperking.

4. Je zaak sluit (tijdelijk)

In sommige gevallen moet je je onderneming noodgedwongen sluiten. Omdat er bijvoorbeeld brand uitbrak, iemand je zaak vernielde of er een natuurramp plaatsvond. In dat geval geldt het overbruggingsrecht en blijven je sociale rechten (met uitzondering van je pensioenrechten) nog één jaar in stand. In dat jaar krijg je ook een uitkering.

Het bedrag van je uitkering is afhankelijk van de vraag of je al dan niet personen ten laste hebt op je ziekenboekje.

5. Je gaat met pensioen

Met je sociale bijdragen bouw je ook je pensioen op. Het minimumbedrag voor werknemers en zelfstandigen is gelijk, maar gemiddeld ontvang je als zelfstandige beduidend minder. Veel ondernemers doen daarom aan pensioensparen, via het zogenoemde Vrij Aanvullend Pensioen voor Zelfstandigen (VAPZ) of de Pensioenovereenkomst voor Zelfstandigen (POZ).

Sociale bijdragen

Hoofdberoep

Netto jaarinkomen	Sociale bijdragen per kwartaal (inclusief beheerskosten)
0,00	866,62
7.208,56	866,62
16.409,20	866,62
20.000,00	1.056,26
25.000,00	1.320,33
30.000,00	1.584,39
40.000,00	2.112,53
50.000,00	2.640,66
60.000,00	3.168,79
70.000,00	3.969,92
104.422,24	4.966,65
> 104.422,24	maximumplafond

4.

Boekhouding en fiscaliteit

Kies je een eenmanszaak? Dan ben je onderworpen aan personenbelasting. Ga je voor een vennootschap, dan komt daar ook de vennootschapsbelasting bij. Een overzicht.

A. Personenbelasting

De personenbelasting is een belasting die iedere belastingplichtige in België – lees: iedereen die hier woont of zijn vermogen beheert – op zijn belastbaar jaarinkomen moet betalen. Je inkomsten van een jaar worden doorgaans aangeslagen in het jaar erop: in het aanslagjaar 2024 betaal je dus belastingen op je inkomsten van 2023.

WAAROP BETAAL JE PERSONENBELASTING?

Concreet betaal je personenbelasting op je netto-(beroeps)inkomen: dat is je jaaromzet (de som van je opbrengsten met aftrek van btw) min je beroepskosten. Ook provinciebelastingen, pensioensparen en sociale bijdragen horen bij die kosten.

HET SYSTEEM VAN 'BATEN'

Je inkomsten als tandarts worden beschouwd als 'baten', waarop het zogenaamde 'kasstelsel van de vrije beroepen' van toepassing is. Dat betekent dat je inkomsten pas belast worden op het moment dat je ze effectief ontvangt, en dus niet op het moment waarop het recht op die inkomsten ontstaat.

Samenstelling van je belastbaar netto-inkomen

Op je belastingaangifte moet je ook je 'wereldwijd inkomen' aangeven: dat zijn je Belgische en buitenlandse inkomsten samen. Er bestaan vier categorieën van belastbare inkomsten:

- **onroerende inkomsten**, bv. de inkomsten die je haalt uit verhuur
- **roerende inkomsten**, bv. interest van een spaarboekje
- **diverse inkomsten**, bv. alimentatiegeld
- **beroepsinkomsten**, bv. je loon, vervangingsinkomen, pensioen,...

Binnen elk van die categorieën mag je bepaalde kosten aftrekken. Zo bekom je voor elke categorie een belastbaar netto-inkomen. Al deze netto-inkomsten samen vormen je totale netto-inkomen.

In je startjaar als zelfstandige kan je hier meteen van profiteren. Via het kasstelsel kan je ervoor zorgen dat je de inkomsten van december in je startjaar, pas in januari van het jaar erop ontvangt. Een goed idee, want zo hou je de inkomsten in je startjaar beperkt en bijgevolg je eerste sociale bijdragen laag. De praktische kant hiervan is natuurlijk specialistenwerk, dus laat dit zeker over aan je boekhouder.

TARIEVEN

In een eenmanszaak geldt hetzelfde principe als bij loontrekkenden: je netto-inkomen wordt belast volgens **vier belastingschijven**. Hoe meer je verdient, hoe hoger je inkomen belast wordt. De belastingtarieven voor het inkomstenjaar 2023 (aanslagjaar 2024) zien er als volgt uit:

Inkomensschijf	Tarief
0 tot 15.200 euro	25%
15.200 tot 26.830 euro	40%
26.830 tot 46.440 euro	45%
Boven de 46.440 euro	50%

Let wel: hier komt ook nog een **gemeentebelasting**, verschuldigd op je belastingbedrag, bovenop. Daarnaast heeft iedere belastingplichtige recht op een belastingvrije som: een basisbedrag van 10.160 euro voor het aanslagjaar 2024 waarop je geen belastingen betaalt. Die som kan verschillen. Heb je bijvoorbeeld kinderen ten laste, dan betaal je dus minder belastingen.

B. Vennootschapsbelasting

De vennootschapsbelasting is soms fiscaal voordeliger: terwijl je in een eenmanszaak in de hoogste schijf de helft van je inkomen afdraagt, betaal je in een vennootschap steeds **een vlak tarief van 25%** voor aanslagjaar 2024 (met een boekjaar dat ten vroegste begint vanaf 1 januari 2023).

Voor kleinere vennootschappen geldt (onder voorwaarden) **een verlaagd tarief van 20%** op de eerste schijf van 100.000 euro winst. Boek je bijvoorbeeld in een jaar 200.000 euro winst in totaal, dan betaal je op de ene helft 20% vennootschapsbelasting en op de andere helft 25%.

Inkomsten voor de vennootschap

Let wel: in een vennootschap komen inkomsten in de eerste plaats toe aan de vennootschap (die een aparte rechtspersoon vormt). Enkel via een aantal uitkeringsmogelijkheden (bezoldiging, dividenden, interesten, huur, ...) kunnen inkomsten bij jou terecht komen. Die transfers worden vervolgens bijkomend belast in de personenbelasting.

C. De fiscale voordelen van een vennootschap

Afhankelijk van je situatie, zal je als algemeen tandarts een eenmanszaak of vennootschap kiezen. Specialiseer je verder in de orthodontie of parodontologie, dan zal een vennootschap meestal de aantrekkelijkste optie zijn. Met een hoog startersloon zou je in een eenmanszaak namelijk al snel in de hoogste belastingschijven terecht komen. Een voorbeeld maakt dit duidelijk.

Stel: je bent alleenstaand en gaat als zelfstandige werken in een orthodontiepraktijk. Als je in je eerste jaar 100.000 euro bruto verdient, dan zien je netto-inkomsten in een eenmanszaak en een vennootschap er als volgt uit:

Eenmanszaak

Bruto-inkomsten	€ 100.000,00
Beroepskosten (zie pagina 21)	-€ 7.055,45
Boekhoudresultaat	€ 92.944,55
Sociale bijdragen (zie pagina 15)	-€ 19.866,60
Personenbelasting (zie pagina 18)	-€ 28.055,48

Netto-inkomen € 45.022,48
= 45,02% van je bruto-inkomen

Vennootschap

Bruto-inkomsten	€ 100.000,00
Beroepskosten	-€ 7.055,45
Bezoldiging zaakvoerder**	-€ 45.000,00
Boekhoudresultaat	€ 47.944,55
Vennootschapsbelasting: 20% (zie pagina 19)	-€ 9.588,91
Winst na belasting***	€ 38.355,64
Roerende voorheffing* (30%)	-€ 11.506,69
Netto dividend	€ 26.848,95
Bezoldiging zaakvoerder**	€ 45.000,00
Sociale bijdragen	-€ 7.848,37
Personenbelasting	-€ 10.556,73
Netto bezoldiging zaakvoerder	€ 26.594,89

Netto-inkomen € 53.443,84
= 53,44% van je bruto-inkomen

Drie kanttekeningen hierbij:

- (*) Inkomsten uit roerende goederen, zoals een dividend, worden belast aan een vast tarief (doorgaans 30%) en niet aan de progressieve belastingschijven (zie pagina 19). De Belgische vennootschap is verplicht om deze belasting of roerende voorheffing in te houden bij dividenduitkering.
- (**) Bij deze berekening gaan we ervan uit dat je jezelf een bruto bezoldiging van 45.000 euro uitkeert, waardoor je recht krijgt op het verlaagde vennootschaps-tarief van 20% op de eerste schijf van 100.000 euro winst (zie pagina 19).

- (***) We veronderstellen dat je op het einde van het boekjaar de winst na belasting volledig aan jezelf uitkeert als aandeelhouder, in de vorm van een dividend. Je zou ook kunnen kiezen om die winst in je vennootschap te 'reserveren', om er later meer fiscaal voordeel uit te halen of om een buffer op te bouwen.

Dit voorbeeld geeft aan dat je als startende tandarts wel degelijk meer baat kan hebben bij een vennootschap. Aan het eind van de rit hou je in deze simulatie 8,42% meer nettoloon over. Hoe dan ook is dit een keuze die je niet overhaast mag maken. In een ideaal scenario overloop je je verschillende opties met een accountant, die je ook met fiscaal advies kan bijstaan.

D. Welke kosten kan je inbrengen?

Als tandarts doe je heel wat uitgaven noodzakelijk voor je beroep. Denk maar aan medische materialen, IT, meubilair of je praktijk zélf. Al die beroepskosten mag je ‘aftrekken’ van je beroepsinkomen. Met andere woorden: hoe meer je uitgeeft, hoe minder belastingen je betaalt.

Maar de ene kost is de andere niet. Een correct en volledig beeld van die aftrekbare kosten is dus geen overbodige luxe.

CUMULATIEVE VOORWAARDEN

Om een kost fiscaal af te trekken, gelden volgende voorwaarden:

1. De uitgave moet verband houden met je beroep. Bijvoorbeeld: in je praktijkruimte heb je een bureau nodig, net zoals enkele andere meubelen. De aankoopprijs daarvan mag je inbrengen op je belastingbrief. Bij meubelen voor in je (privé) woonkamer mag dat dus niet.
2. Je moet de kost tijdens het jaar werkelijk betaald of gedragen hebben, of de kost moet het karakter van een ‘zekere en vaststaande’ schuld gekregen hebben (en zo ingeboekt staan in je boekhouding). Dat betekent eenvoudigweg dat je bijvoorbeeld facturen van eind 2023 die je pas begin 2024 betaalt, inbrengt in het boekjaar 2023.

3. De uitgave dient om een belastbaar inkomen te verwerven of behouden. Het doel van je aankoop is, met andere woorden, je beroep beter uitoefenen. Of die kost uiteindelijk een voordeel heeft opgeleverd of niet, maakt niet uit.
4. Je moet de kost kunnen bewijzen. Een schriftelijk bewijs (papier of digitaal) is het meest aangewezen. Denk aan facturen, onkostennota's, btw-bonnen, ontvangstbewijzen enzovoort. Kan je zo'n bewijs niet voorleggen, dan kan je eventueel in overleg met de fiscus – lees: met je boekhouder – een vast bedrag of kostenpercentage inschatten. Die individuele akkoorden draaien in de praktijk vaak rond kleine uitgaven (zoals papier of schrijfgierief).
5. Indien je via een vennootschap werkt, dan is er nog een extra voorwaarde. Een kost is slechts aftrekbaar in de mate dat die betrekking heeft op dat specifiek boekjaar. Zo komt de jaarlijkse verzekeringspremie betaald in juni niet meer volledig ten laste van het jaar waarin deze premie werkelijk werd betaald, maar zal een stuk overgedragen worden naar het volgende jaar. Ook hier houdt je boekhouder rekening mee.

KOST OF INVESTERING?

Je kan niet alle uitgaven in één keer volledig fiscaal aftrekken. Soms zijn aankopen investeringen: ze gaan meerdere jaren mee. In dat geval moet je ze enkele jaren deels aangeven of ‘afschrijven’. Dit zijn de gebruikelijke afschrijvingspercentages per jaar:

- Gebouw praktijk: 3%
- Meubilair en machines: 10%
- Voertuigen: 20%
- Klein materiaal (smartphone, gereedschap,...): 33%

VOLLEDIG OF DEELS AFTREKBARE KOSTEN?

Sommige aankopen kan je integraal inbrengen op je belastingbrief, andere niet. Kosten ‘binnen je onderneming’, zoals dat dan heet, zijn 100% aftrekbaar. Enkele voorbeelden:

- Je professionele telefoonrekening
- Kantoormaterialen en -meubelen
- Sociale bijdragen
- Verzekeringen
- Specifieke beroepskledij (zoals je praktijkjas)
- De kost van je boekhouder of accountant

Gebruik je een gedeelte van je eigen woning als praktijk? Dan mag je de kosten met betrekking tot het beroepsgedeelte – huur of interest van je lening, onroerende voorheffing, verwarming, elektriciteit... – aftrekken. De maatstaf is doorgaans de oppervlakte. Neemt je praktijk bijvoorbeeld 20% van je woning-oppervlakte in, dan kan je al die kosten in principe ook voor 20% inbrengen.

Let wel op, het (huwelijks)vermogensstelsel kan hierop een invloed hebben.

Opgelet!

Zodra je je praktijk (bv. deel van je woning) begint af te schrijven, dan zal dat deel van het gebouw een ‘beroepsactief’ worden. Een meerwaarde bij een eventuele latere verkoop is dan een belastbaar beroepsinkomen.

SPECIALE GEVALLEN

Bepaalde uitgaven zijn slechts gedeeltelijk een beroepskost:

- **Een wagen:** in de personenbelasting zijn autokosten voor zuivere beroepskilometers aftrekbaar voor 50% tot 100% in functie van de CO₂-uitstoot. Indien de wagen werd aangekocht vóór 2018 bedraagt het minimum 75% tenzij de CO₂-uitstoot 200 gram of meer bedraagt. Dan val je terug op 40%. Voor een vennootschap zijn autokosten eveneens aftrekbaar in functie van de CO₂-uitstoot maar een minimum van 75% telt hier niet.

Wijzigingen aftrekbaarheid auto- en brandstofkosten

De kostenafrek voor personenwagens aangeschaft (= koop, lease of renting) vanaf 1 juli 2023 doven uit. Vanaf aj. 2026 wordt de aftrek afgebouwd:

- in 2025: 0% tot max. 75%
- in 2026: 0% tot max. 50%
- in 2027: 0% tot max. 25%
- in 2028: 0%

Voor personenwagens aangeschaft vanaf 2026 geldt er een aftrekverbod. Ook de kostenafrek van elektrische personenwagens daalt vanaf 2027 naargelang het jaar van aanschaffing. Daarnaast zijn de fossiele brandstofkosten van een hybride plug-in personenwagen aangeschaft vanaf 2023, voor maximaal 50% aftrekbaar vanaf 2023 t.e.m. 2026.

- **Professionele restaurantbezoeken:** 69%
- **Recepties en relatiegeschenken:** 50% (op een paar uitzonderingen na).

Naar het werk ... met de wagen van je ouders?

Je gaat met de auto van je ouders naar je praktijk? Dan kan je bepaalde kosten voor het gebruik ervan inbrengen, op voorwaarde dat je kan bewijzen dat jij ze betaalt. Een voorbeeld is de verzekering, ook al staat die nog op naam van je ouders: bezorg daarvoor je boekhouder een afschrift van de overschrijving aan je ouders of de verzekeringsmaatschappij.

FORFAITAIRE AFTREK

Als vrije beroeper kan je je werkelijke kosten inbrengen (dan doe je het zoals hierboven beschreven), of kiezen voor een forfaitaire kostenaf trek: een percentage per inkomensschijf van je beroepsinkomen, met een maximum van 4.850 euro. Je hoeft dan geen aankoopbewijzen bij te houden, maar je eindigt meestal met een lager bedrag dan bij aangifte van je reële beroepskosten.

Een kostenforfait kan wél interessant zijn als je pas in het najaar gestart bent als zelfstandige en nog niet zoveel kosten hebt gemaakt.

DE BESTE AANPAK?

‘Je moet kosten maken’ of ‘zet het maar op de zaak’ zijn vaak gehoorde boodschappen. Maar in het wilde weg kosten over je praktijk laten lopen, kan je zuur opbreken:

het is nefast voor de financiële gezondheid van je praktijk én je riskeert stevige boetes. De kunst is dus om alle fiscale opportuniteiten te benutten, maar op een correcte manier. En dat is voer voor een boekhouder of accountant.

E. Welke documenten moet je bijhouden?

Er zijn twee belangrijke documenten die je voor je boekhouding moet bijhouden.

ONTVANGSTBEWIJZEN

Na elke raadpleging of behandeling reik je je patiënt een getuigschrift voor verstrekte hulp uit. Dit getuigschrift bevat onderaan ook een ontvangstbewijs waarop genoteerd wordt hoeveel de patiënt je betaald heeft. Deze boekjes (getuigschrift + ontvangstbewijs) bewaar je gedurende zeven jaar.

DAGBOEK VAN ONTVANGSTEN EN UITGAVEN

Hou daarnaast je ontvangsten en uitgaven bij in een fiscaal dagboek. Zo’n dagboek bestaat uit een kolom ontvangsten en een kolom uitgaven, dat je verder verdeelt in verschillende rubrieken. Je dagboek mag door iedere drukker geleverd worden, en moet genummerd en getekend worden door de ambtenaar van de directe belastingen.

Omdat in de praktijk de ontvangsten en uitgaven steeds vaker digitaal bijgehouden worden, verzet de administratie er zich niet tegen dat de beoefenaars van een vrij beroep de inschrijvingen in het dagboek beperken tot één samengevat maandelijks bedrag dat voorkomt op een computerlisting, mits een aantal voorwaarden vervuld zijn.

5.

Wat met je btw-formaliteiten?

Als tandarts ben je vrijgesteld van btw voor een aantal activiteiten. Voor alle andere activiteiten kom je in aanraking met de bijzondere of algemene btw-wetgeving en is het aan te raden advies in te winnen bij je boekhouder of adviseur.

A. Wanneer ben je vrijgesteld van btw?

Enkel activiteiten met een therapeutisch doel zijn vanaf 2022 nog vrijgesteld van btw. Concreet: is je activiteit bedoeld om gezondheidsproblemen of ziektes te voorkomen, vast te stellen, te behandelen of te genezen, dan dient ze een therapeutisch doel.

Volgens de fiscus worden behandelingen of ingrepen vermoed een therapeutisch doel te hebben als:

- ze opgenomen zijn in de nomenclatuur van de RIZIV of revalidatieverstrekingen;
- ze (deels) terugbetaald worden door de ziekenfondsen;
- ze uitgevoerd worden op medisch voorschrift.

Je kan ook zelf oordelen dat er sprake is van een therapeutisch doel. In dat geval moet je via een apart document wel motiveren waarom je geen btw aanrekent. Dit document moet je in tweevoud opmaken: één ervan is voor je eigen boekhouding en het andere voeg je bijvoorbeeld toe aan het getuigschrift of de ziekenhuisfactuur.

Vooraf bij esthetische ingrepen evalueer je als tandarts, orthodontist, parodontoloog enz. voortaan elke situatie afzonderlijk om te bepalen of de behandeling therapeutisch of cosmetisch is. Tandbleken of facings plaatsen, bijvoorbeeld, kan zowel onder het btw-toepassingsgebied vallen als vrijgesteld zijn:

- puur cosmetische wens van de patiënt: btw;
- om ernstige verkleuringen weg te werken na bijvoorbeeld chemotherapie of medicatiegebruik: btw-vrijstelling.

Enkele voorbeelden van behandelingen of ingrepen met een therapeutisch doel zijn:

- periodieke controles van het gebit;
- behandelingen tegen tandbederf of tandvleesontsteking;
- opmaak van medische verslagen om een tegemoetkoming aan te vragen;
- tandprothesen leveren of herstellen bij tandverzorging;
- esthetische ingrepen met een therapeutisch doel.

B. Btw-plichtige activiteiten

Voor alle andere activiteiten die je uitvoert, reken je voortaan 21% btw aan.

Enkele voorbeelden van behandelingen of ingrepen zonder therapeutisch doel zijn:

- louter esthetische ingrepen (afhankelijk van de situatie);
- meewerken aan farmaceutische studies.

Haal je inkomsten uit diensten die compleet los staan van je beroep als tandarts of uit de verkoop van producten (tandpasta, tandenborstels ...), dan moet je hier wel btw op aanrekenen tenzij er een vrijstelling geldt. Het kan bijvoorbeeld ook zijn dat je artikels schrijft, lezingen gaat geven of een praktijkruimte verder verhuurt aan een collega. In dat geval deel je dit ook best mee aan je boekhouder die dan kan bekijken of er al dan niet een btw vrijstelling mogelijk is. Per type van prestatie moet bekeken worden of er al dan niet een vrijstelling van toepassing is.

C. Buitenlandse aankopen

Zelf geen btw aanrekenen betekent niet dat je nooit btw moet betalen, of dat leveranciers jou geen btw kunnen aanrekenen. Zo ben je in sommige gevallen verplicht om btw in België te betalen. Ook kan het zijn dat je een factuur ontvangt zonder btw. Dit betekent niet dat men de btw is vergeten aan rekenen of dat een vrijstelling van toepassing is. Mogelijks ben jij het zelf die verplicht is om btw in België te betalen:

- Overschrijden je aankopen in een andere lidstaat in totaal de grens van 11.200 euro per kalenderjaar, dan moet je hierop btw betalen. Onder die grens mag je kiezen: je betaalt de Belgische of buitenlandse btw. Een boekhouder helpt je de juiste keuze te maken.
- Je beroept je op een buitenlandse dienst: je koopt bijvoorbeeld software bij een buitenlandse firma. In het beste geval ontvang je dan een factuur, in het slechtste geval enkel een mail met het verschuldigde bedrag. Een boekhouder helpt je deze documenten correct inbrengen.

Als je van plan bent om dergelijke buitenlandse aankopen te doen, contacteer je best tijdig je boekhouder. Hij of zij moet hier namelijk je btw-nummer voor activeren.

D. Samenwerkingen met andere vrije beroepers

De kans bestaat dat je toetreedt tot een bestaande samenwerking. Er zijn verschillende manieren van samenwerken.

Zo kan je een ruimte huren van een collega of kan je afspreken om samen met andere collega's medische apparatuur aan te kopen, of investeren in een praktijkruimte of IT-infrastructuur (zie pagina 12). De btw-wetgeving van dergelijke associaties is vrij complex, en laat je idealiter ook over aan je boekhouder. Het motto hier is beter voorkomen dan genezen aangezien er op een onjuiste toepassing van de btw-wetgeving zware boetes staan.

E. De vrijstellingsregeling kleine ondernemingen

Komen bepaalde van je prestaties niet in aanmerking voor een btw-vrijstelling, dan moet je hierop btw aanrekenen. Je wordt dan als een gemengde btw-plichtige beschouwd, meer bepaald iemand die op een deel van de prestaties btw moet aanrekenen en op een ander deel niet. Dit heeft ook formeel zijn gevolgen (bv. indiening periodieke btw-aangiften).

Een manier om toch geen btw hoeven aan te rekenen en de formaliteiten enigszins te vereenvoudigen is te opteren voor de vrijstellingsregeling kleine ondernemingen. Als je jaaromzet maximum 25.000 euro (excl. btw) bedraagt, kan je je officieel registreren als 'kleine onderneming' en hoef je geen btw aan te rekenen op btw-plichtige activiteiten.

Jouw prestaties die in aanmerking komen voor de medische btw-vrijstelling vallen bijvoorbeeld niet onder deze omzetsdrempel. Jouw boekhouder maakt een concrete berekening van deze drempel op basis van jouw dagontvangstenboek.

Het is belangrijk dat je je keuze voor de kleine ondernemingsregeling kenbaar maakt aan je btw-controle.

Deze regeling is een vereenvoudiging op de gewone btw-regeling, maar toch zijn er nog een aantal formaliteiten die erbij komen kijken. In de praktijk regelt je boekhouder die voor jou.

F. De gewone btw-regeling

Moet je btw aanrekenen en kom je niet in aanmerking voor een bijzondere btw-regeling, dan ben je onderworpen aan de algemene btw-verplichtingen. Geen extra zorgen, want in de praktijk neemt je boekhouder die taken van je over.

Vijf zaken moeten in orde zijn:

1. Je moet een btw-nummer hebben.
2. Je facturen moeten correct zijn.
3. Je moet een btw-boekhouding voeren: een inkomend en uitgaand facturenboek, een dagontvangstenboek en een tabel van je bedrijfsmiddelen.
4. Je dient maandelijks of per kwartaal een btw-aangifte in.
5. Je dient jaarlijks, vóór 31 maart, een klantenlijst in.

Wegwijzer

Deze wegwijzer 'Wat moet ik weten over beroepskosten?' kan je gratis downloaden op sbb.be. Ook de andere SBB-wegwijzers kunnen een praktische hulp zijn bij jouw start.

6.

Steunmaatregelen

Als beginnende tandarts krijg je ook een duwtje in de rug van de overheid. Zo kom je in aanmerking voor de volgende gunstmaatregelen.

A. RIZIV-bijdrage

Met het RIZIV Sociaal Statuut, een jaarlijkse financiële bonus, krijg je de kans om meer sociale zekerheid in te bouwen. Om hiervoor in aanmerking te komen, moet je:

- **erkend** zijn als tandarts,
- een **officieel RIZIV-nummer** hebben,
- **‘geconventioneerd’** zijn – lees: voor een volledig jaar toegetreden zijn tot het ‘Nationaal Akkoord Tandartsen-Ziekenfondsen’, dat de tarieven bepaalt die je mag aanrekenen,
- de activiteit in het kader van de wet betreffende de **verplichte verzekering voor geneeskundige verzorging** effectief uitgeoefend hebben.

B. Participatiefonds Vlaanderen

Participatiefonds Vlaanderen biedt achtergestelde leningen aan startende vrije beroepers. Kmo's van maximaal 4 jaar oud komen in aanmerking voor de **startlening**: deze bedraagt maximaal 100.000 euro, heeft een looptijd tussen 3 en 10 jaar en biedt een rente van 3%. Met een **cofinanciering** (tot maximaal 350.000 euro) combineer je met een ander krediet van een bank, crowdlendingplatform, business angel of investeringsfonds.

C. KMO-portefeuille voor advies en opleiding

Via de kmo-portefeuille kan je tot 30% subsidie krijgen, met een maximum van 7.500 euro per jaar, voor opleidingen en advies. Om kans te maken op deze tussenkomst, moet je wel al over een ondernemingsnummer beschikken én een beroep doen op een erkende dienstverlener, zoals SBB.

D. Waarborgregeling: overtuig je bank

Heb je stevig wat krediet nodig, maar krijg je geen banklening omdat je niet genoeg financiële zekerheden kan bieden? Dan kan de Vlaamse Waarborgregeling je bankier over de streep trekken. Zo wordt namelijk tot 75% van je kredietbedrag (tot 1,5 miljoen euro) gedekt. Daarvoor betaal je een eenmalige premie, in functie van de grootte en looptijd van je waarborg.

7.

Hoe schrijf je je zaak officieel in?

Je bent pas echt een zelfstandige als je een ondernemingsnummer op zak hebt. Je vraagt dit aan bij een ondernemingsloket. Hoe werkt het in de praktijk?

A. Ondernemingsnummer

Elke onderneming heeft een uniek nummer, zoals mensen een rijksregisternummer hebben. Zo kunnen verschillende overheidsdiensten gemakkelijk communiceren met je zaak. Alle Belgische ondernemingen staan met adres en eigenaar in een database: de Kruispuntbank van Ondernemingen of kortweg de KBO.

Zodra je je ondernemingsvorm met een boekhouder hebt bepaald, kan je je inschrijven bij [een erkend ondernemingsloket](#). Gemakkelijk: in de praktijk kan je boekhouder dit voor jou doen. Op die manier bespaar je jezelf heel wat tijd. Bovendien ben je zeker dat je wettelijk volledig in orde bent.

Het ondernemingsloket heeft deze gegevens nodig:

- je rijksregisternummer,
- de naam van je onderneming en het adres van de locatie waar je zal werken,
- de activiteiten die je zal uitoefenen en de begindatum,
- de oprichtingsakte (als je voor een vennootschap kiest),
- het rekeningnummer van je onderneming. Een aparte zakelijke rekening is sowieso een aanrader, zo behoud je het overzicht en houd je werk en privé gescheiden;

De inschrijving in de KBO kost je 101 euro per vestiging.

B. Wat doet een sociaal verzekeringsfonds?

Samen met je inschrijving bij het ondernemingsloket, regel je ook de aansluiting als zelfstandige bij een sociaal verzekeringsfonds.

Je sociaal verzekeringsfonds vormt de schakel tussen de overheid en jezelf als zelfstandige of je vennootschap. De sociale zekerheidsfondsen regelen de sociale zekerheid van hun leden. Denk bijvoorbeeld aan kinderbijslag, ziekteverzekering, invaliditeitsverzekering, moederschapsbescherming, dienstencheques, overbruggingsrecht, pensioen, enz.

In de praktijk gebeurt dit vaak in één keer, want heel wat organisaties zijn ondernemingsloket en sociaal verzekeringsfonds tegelijk.

8.

Verzekeringen

Als zelfstandige geniet je niet dezelfde bescherming als een loontrekkende: je bouwt dus maar beter voldoende bescherming in. Sommige verzekeringen zijn verplicht, andere sterk aangeraden.

A. Verplichte verzekering

Wie een medisch beroep uitoefent, kan altijd geconfronteerd worden met patiënten die een schadevergoeding claimen. De verzekering **beroepsaansprakelijkheid** is daarom zonder twijfel jouw belangrijkste verzekering. Ze beschermt je tegen fouten die je maakt in het kader van je beroep.

Let op: ook wanneer je een vennootschap met beperkte aansprakelijkheid hebt, is de verzekering beroepsaansprakelijkheid verplicht. Eén van de voordelen van een vennootschap is dat je maar aansprakelijk bent voor het kapitaal dat je hebt ingebracht. **Voor medische fouten blijf je echter altijd persoonlijk en onbeperkt aansprakelijk.**

B. Nuttige verzekeringen

Heb je een eigen praktijk, dan sluit je best ook een verzekering **burgerlijke aansprakelijkheid** af. Die dekt de kosten van ongevallen die je patiënten tijdens hun bezoek mogelijk voorhebben (bv. een patiënt die uitglijdt op een gedweilde vloer).

Doordat je als zelfstandige sociale bijdragen betaalt, heb je recht op een aantal sociale basisrechten (zie pagina 16). Deze rechten (en uitkeringen) blijven al bij al beperkt. Om op safe te spelen, overweeg je best een aantal aanvullende verzekeringen, zoals een **pensioens-** en **gewaarborgde inkomensverzekering**.

9.

Enkele speciale regelingen voor tandartsen

A. Muziek in je wachtzaal

Er bestaat een grote kans dat je als tandarts muziek gaat afspelen in je wachtruimte. Tandartsen moeten hiervoor al langer geen billijke vergoeding betalen.

De billijke vergoeding dient om uitvoerders en producenten van muziek te compenseren. Daarnaast bestaat ook nog de SABAM-bijdrage, die naar de auteurs gaat. Om muziek te mogen spelen, moet je dus wél nog een SABAM-licentie aangaan.

B. Medisch afval

Voor medisch afval gelden strenge regels, vastgelegd in het Vlaams reglement betreffende het duurzaam beheer van materiaalkringlopen en afvalstoffen (Vlarema).

WAT IS MEDISCH AFVAL?

Er bestaan risicohoudende en niet-risicohoudende medische afvalstoffen. Die eerste zijn risicovol omdat ze een microbiologische of virale besmetting, vergiftiging of verwonding met zich mee kunnen brengen. Deze soort afvalstoffen moeten verplicht opgehaald worden door een erkend gespecialiseerd bedrijf. Je mag medisch afval ook zelf veilig naar een vergunde afvalplaats voeren.

Niet-risicohoudende medische afvalstoffen zijn vergelijkbaar met huishoudelijk afval en mogen in normale vuilniszakken verpakt worden. De gemeentelijke ophaaldienst haalt deze vervolgens op, tenzij je gemeente hiertegen toch een verbod heeft uitgevaardigd. Belangrijk: bij een mogelijke vermenging van beide soorten afvalstoffen gelden de regels van de strengste categorie.

ADMINISTRATIEVE VERPLICHTINGEN

Als tandarts moet je een afvalstoffen-register bijhouden en dat maandelijks updaten. Daarin vermeld je telkens de oorsprong, aard, hoeveelheden en bestemming van je medisch afval. Hiervoor bestaat geen voorgeschreven formulier. Als ophaalbewijzen deze gegevens bevatten, volstaan die ook als register. Je vindt meer info op de site van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij (OVAM).

C. Omgevingsvergunning

Wanneer je 'milieuhinderlijke activiteiten' uitoefent (bv. labo-activiteiten of airco's), heeft je onderneming een omgevingsvergunning nodig. Afhankelijk van de aard van je activiteiten, valt je onderneming onder een andere klasse. Als tandarts of tandartsenpraktijk valt je onderneming wellicht onder klasse 3: daarvoor volstaat een **eenvoudige melding op het gemeentehuis**.

D. Gebruik röntgenapparatuur

Om röntgenapparatuur te mogen gebruiken, heb je twee vergunningen nodig van het Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC):

- een **exploitatievergunning**, opgesteld op het adres van je tandartsenpraktijk,
- een **individuele vergunning**, toegekend op basis van je diploma.

Let wel: in de praktijk moet je, om je individuele vergunning te krijgen, vaak een **cursus radioprotectie** volgen. Daarna ontvang je een certificaat dat jou als gebruiker van röntgenapparatuur erkent. Voor meer info kan je terecht bij het **Federaal Agentschap voor Nucleaire Controle (FANC)**.

Wegwijzer

Deze wegwijzer 'Samenwerken voor vrije beroepen' kan je gratis downloaden op sbb.be. Ook de andere SBB-wegwijzers kunnen een praktische hulp zijn bij jouw start.

10.

Dit kan een boekhouder voor jou betekenen

Het menselijke gebit heeft intussen geen geheimen meer voor jou, maar wellicht heb je minder ervaring met de administratieve en financiële aspecten van je vervolgcarrière. Als zelfstandige kan je hier echter niet omheen, en daarom komt een boekhouder of accountant zeker van pas. Hij of zij staat je met raad en daad bij, zodat jij voldoende tijd overhoudt voor je patiënten en ambities.

A. Voor deze 6 zaken kan je bij je boekhouder terecht

1. JE KRIJGT HULP BIJ DE OPSTELLING VAN EEN FINANCIËEL PLAN

Een boekhouder kan samen met jou een financieel plan opstellen. Om de haalbaarheid van je plan af te checken, houdt hij of zij rekening met je startkapitaal, je vaste en variabele kosten, de potentiële winstmarge enzovoort. **Kortom, je boekhouder zorgt dat het financiële plaatje klopt.**

2. JE VOERT DE JUISTE BOEKHOUDING

Iedere zelfstandige is verplicht om een boekhouding te voeren. Dat lijkt misschien een noodzakelijk kwaad, maar zo krijg je vooral een volledig zicht op je onderneming.

In een eenmanszaak volstaat een **vereenvoudigde boekhouding**, in een vennootschap gaat het om iets complexer werk – vandaar de term **dubbele boekhouding**. Om correct aan alle wettelijke vereisten te voldoen, is het in beide gevallen sterk aangewezen om deze zaken aan je boekhouder over te laten.

Het bijkomende voordeel? Aangezien je boekhouder goed zicht krijgt op je financiële plaatje, kan hij je **inkomsten optimaliseren** met het oog op het **besparen van belastingen**.

3. HIJ BRENGT JE BEROEPS-KOSTEN JUIST IN KAART

Als tandarts kan je heel wat professionele uitgaven als beroepskosten aftrekken. Mooi meegenomen, maar geen evidentie om correct aan te geven in je **belastingaangifte**. Hier is de hulp van je boekhouder zeker welkom: hij of zij weet welke kosten je het best volledig inbrengt, splitst en afschrijft.

4. JE ONTDEKT DE VERSCHILLENDE FINANCIËRINGS-MOGELIJKHEDEN

Vergeet ook je **gunstmaatregelen** niet: zo kom je als beginnend tandarts in aanmerking voor algemene Vlaamse subsidies en premies voor starters. Een boekhouder maakt je met plezier wegwijs.

5. JE KAN SAMEN EEN JURIDISCHE VORM BEPALEN

Eén van de belangrijkste knopen die je moet doorhakken is de **rechtsvorm** van je onderneming. In België zijn er twee opties: een eenmanszaak of een vennootschap. Binnen de vennootschappen heb je dan nog eens een handvol opties. Die juridische vorm heeft een enorme impact op het financiële en zakelijke plaatje. Advies van een expert is hier dus onmisbaar.

6. JE KAN ER TERECHT VOOR STARTERSADVIES

Je boekhouder is niet louter een cijfer-specialist. Als ondernemerscoach kan hij je ook adviseren over je financiële toekomst of nagaan of je rekening houdt met alle kosten die bij de opstart van je eigen praktijk komen kijken.

Je boekhouder kent bovendien als geen ander de weg naar de bank, notaris, ondernemingsloketten, enz. Handig: zo kan je meteen ook alle **opstartformaliteiten** (aanvraag ondernemingsnummer, aansluiting sociaal verzekeringsfonds,...) laten regelen. Een boekhouder speelt kortom een sleutelrol in je opstartfase.

Jouw boekhouder begeleidt en adviseert

Een boekhouder betekent natuurlijk een extra investering, maar het is wel een kost die zich dubbel en dik terugbetaalt. Dat mag je gerust letterlijk nemen: de factuur van je boekhouder of accountant is ook een aftrekbare kost!

B. Klaar voor je start?

Laat je dan omringen door de beste mensen. Elk jaar begeleiden onze startersadviseurs meer dan 800 zelfstandigen met hun opstart. Een goede begeleiding door een boekhouder of accountant is immers onmisbaar voor elke beginnende zelfstandige.

Bovendien hoef je nooit meer een factuur binnen te brengen op kantoor. Via **sbbSLIM**, een gloednieuw digitaal klantenportaal, kan je alle documenten mailen of scannen. Zelfs een foto nemen volstaat. Via duidelijke dashboards zie je meteen nauwkeurige grafieken die je tonen hoe de zaken lopen en kan je alle evoluties opvolgen. In het digitaal archief vind je alle documenten makkelijk terug.

Mis je start niet en neem vandaag nog een kijkje op www.sbb.be. Je leest er hoe wij de zaken aanpakken om van jouw startersverhaal een succes te maken.

Onze medische experts

Experts regio Antwerpen

LESLEY VAN DER JEUGD
regio Boechout
03 480 20 92
lesley.van.der.jeugd@sbb.be

ELS NIJS
regio Boechout
03 480 20 92
els.nijs@sbb.be

ARNE HEYLEN
regio Geel
014 56 29 80
arne.heylen@sbb.be

PIETER VAN DER VLOET
regio Brecht
03 330 16 30
pieter.vandervloet@sbb.be

NATHALIE DOM
regio Turnhout
014 43 64 21
nathalie.dom@sbb.be

JOYCE HUYPENS
regio Hoogstraten
03 314 38 24
joyce.huypens@sbb.be

CAROLINE GORDTS
regio Sint-Katelijne-Waver
015 56 06 60
caroline.gordts@sbb.be

Experts regio Vlaams-Brabant & Limburg

TOM DE SCHUTTER
regio Vlaams-Brabant
016 24 51 59
tom.de.schutter@sbb.be

KARLIEN LEMMENS
regio Vlaams-Brabant
016 24 51 59
karlien.lemmens@sbb.be

DAVID LAMBERT
regio Vlaams-Brabant
013 33 44 57
david.lambert@sbb.be

SOFIE CILLIS
regio Zuid-Limburg
011 68 80 28
sofie.cillis@sbb.be

RITA DOUMEN
regio Noord-Limburg
en Maaskant
089 71 03 33
rita.doumen@sbb.be

STEFANIE HEYNICKX
regio Noord-Limburg
en Maaskant
089 46 07 60
stefanie.heynickx@sbb.be

PASCALE WOUTERS
regio Noord-Limburg
en Maaskant
089 46 07 60
pascale.wouters@sbb.be

SANNE CLAES
regio Hasselt
011 27 94 90
sanne.claes@sbb.be

NELE DE SMET
regio Vlaams-Brabant
02 532 25 42
nele.de.smet@sbb.be

SOFIE DENEVE
regio Vlaams-Brabant
02 532 25 42
sofie.deneve@sbb.be

ELKE WALEWYNS
regio Tongeren
012 23 63 43
elke.walewyns@sbb.be

Experts regio Oost- en West-Vlaanderen

GUNTER BRUYLANDT
regio Aalst
053 78 35 42
gunter.bruylant@sbb.be

ANNEMIE DE MOL
regio Waasland
09 356 05 20
annemie.de.mol@sbb.be

TINEKE BAERT
regio Gent
09 243 89 70
tineke.baert@sbb.be

YENTL DE BOECK
regio Gent
09 243 89 70
yentl.de.boeck@sbb.be

KATRIEN VANDENDRIESSCHE
regio Meetjesland
09 377 54 08
katrien.vandendriessche@sbb.be

ANN VERMEULEN
regio Beveren
03 760 10 35
ann.vermeulen@sbb.be

JOLIEN VAN LEEUWE
regio Brugge
050 40 48 80
jolien.van.leeuwe@sbb.be

TIFFANY MAES
regio Zuid-West-Vlaanderen
056 24 17 20
tiffany.maes@sbb.be

HENDRIK CLAEYS
regio Westhoek
057 22 07 00
hendrik.claeys@sbb.be

FILIP PAGE
regio Roeselare - Tielt
051 42 61 11
filip.page@sbb.be

SBB-publicaties

Startersgidsen

Elk jaar begeleidt SBB meer dan 800 beginnende zelfstandigen met de opstart van hun zaak. Voor heel wat beroepen heeft SBB een startersgids-op-maat uitgewerkt met alle info over de belangrijkste administratieve verplichtingen waarmee de starter in zijn sector geconfronteerd wordt.

Wegwijzers

Ondernemers zijn vaak druk in de weer en hebben baat bij snelle en betrouwbare informatie. Daarom bracht SBB een aantal praktische wegwijzers uit. Ze geven op een overzichtelijke manier antwoord op een aantal veelgestelde vragen.

Blogs

Heb je interesse in het laatste startersnieuws? Volg dan zeker ons magazine op onze website via www.sbb.be/magazine. Of schrijf je in voor onze nieuwsbrief op www.sbb.be/nieuwsbrief. Dan ontvang je maandelijks een helder overzicht van essentieel nieuws, handige inzichten en inspirerende ondernemersverhalen.

Je kan alle publicaties gratis downloaden op www.sbb.be.

Tinne

Cardiologe

Sofie

Accountant SBB

Ons idee van een fiscaal adviesgesprek: aan je behandeltafel

Waar je keuzes maakt, is niet zo belangrijk. Zolang het maar de juiste zijn. Ons idee van samenwerken is méér dan enkel zorgen dat je boekhouding klopt. Als medicus wil je een accountant die met je meedenkt, maar je ook adviseert én uitdaagt. Zelfs aan je behandeltafel.

**Samen slim ondernemen
begint op sbb.be**

SBB-kantoren

ANTWERPEN

- Provinciesteenweg 436, 2530 **Boechout**
tel. 03/480 20 92
antwerpen@sbb.be
- Vaartstraat 79, 2960 **Brecht**
tel. 03/330 16 30
brecht@sbb.be
- Antwerpseweg 10, 2440 **Geel**
tel. 014/56 29 80
geel@sbb.be
- Vrijheid 222, 2320 **Hoogstraten**
tel. 03/314 38 24
hoogstraten@sbb.be
- Mechelsestw. 109A, 2860 **St-Katelijne-Waver**
tel. 015/56 06 60
skw@sbb.be
- Steenweg op Mol 114 bus 1, 2300 **Turnhout**
tel. 014/43 64 21
turnhout@sbb.be

VLAAMS-BRABANT

- Staatsbaan 106, 3460 **Bekkevoort**
tel. 013/33 44 57
bekkevoort@sbb.be
- Vuurkruisenlaan 2, 3000 **Leuven**
tel. 016/24 51 59
leuven@sbb.be
- Ninoofsesteenweg 1024, 1703 **Schepdaal**
tel. 02/532 25 42
schepdaal@sbb.be

OOST-VLAANDEREN

- Korte Keppestraat 7 bus 11, 9320 **Aalst**
tel. 053/78 35 42
aalst@sbb.be
- Gentseweg 188, 9120 **Beveren**
tel. 03/760 10 30
beveren@sbb.be
- Koning Leopoldlaan 81G, 9990 **Maldegem**
tel. 09/377 54 08
maldegem@sbb.be
- Kortrijksesteenweg 1052 C, 9051 **Gent**
tel. 09/243 89 70
gent@sbb.be
- Rivierstraat 62, 9080 **Lochristi**
tel. 09/356 05 20
lochristi@sbb.be
- Wortegemstraat 22, 9700 **Oudenaarde**
tel. 055/33 94 40
oudenaarde@sbb.be

WEST-VLAANDEREN

- Kaaskerkestraat 100, 8600 **Diksmuide**
tel. 051/50 08 33
diksmuide@sbb.be
- Diksmuidseweg 95, 8950 **Ieper**
tel. 057/22 07 00
ieper@sbb.be
- Autobaan 2A, 8210 **Loppem**
tel. 050/40 48 80
loppem@sbb.be
- Diksmuidsesteenweg 406, 8800 **Roeselare**
tel. 051/26 08 80
roeselare@sbb.be
- Sint-Janstraat 185, 8700 **Tielt**
tel. 051/42 61 11
tielt@sbb.be
- Harelbeekstraat 169 bus 201, 8550 **Zwevegem**
tel. 056/24 17 20
zwevegem@sbb.be

LIMBURG

- Peerderbaan 21, 3960 **Bree**
tel. 089/46 07 60
bree@sbb.be
- Kempische Steenweg 311 bus 2.06, 3500 **Hasselt**
tel. 011/27 94 90
hasselt@sbb.be
- Europaplein 43 bus 1, 3620 **Lanaken**
tel. 089/71 03 33
lanaken@sbb.be
- Tiensestw. 178 Blok A Bus 101-102, 3800 **Sint-Truiden**
tel. 011/68 80 28
st-truiden@sbb.be
- Aniciuspark 16, 3700 **Tongeren**
tel. 012/23 63 43
tongeren@sbb.be

HOOFDZETEL

- Diestsevest 32 bus 1a, 3000 **Leuven**
tel. 016/24 64 85
info@sbb.be

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze ook, zonder de voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever.

De redactie en de uitgever streven naar de betrouwbaarheid van de informatie opgenomen in deze uitgave. Zij kunnen evenwel niet aansprakelijk worden gesteld voor de informatie en de toepassing ervan. Evenmin zijn zij gehouden tot een resultaatsverbintenis mochten bepaalde wijzigingen aan hun waakzaamheid ontsnapt zijn.

Deze gids werd samengesteld op basis van de gegevens gekend in februari 2023.

Onder SBB Accountants & Adviseurs worden gevat SBB Bedrijfsdiensten BV met zetel te 3000 Leuven, Diestsevest 32 bus 1A, met ondernemingsnummer 0420170841, RPR Leuven, evenals SBB Gecertificeerde Accountants en Adviseurs BV, met zetel te 3000 Leuven, Diestsevest 32 bus 1A, met ondernemingsnummer 0459609556, RPR Leuven. Beide vennootschappen zijn erkend als gecertificeerd fiscaal accountant. info@sbb.be – www.sbb.be

Verantwoordelijke uitgever:

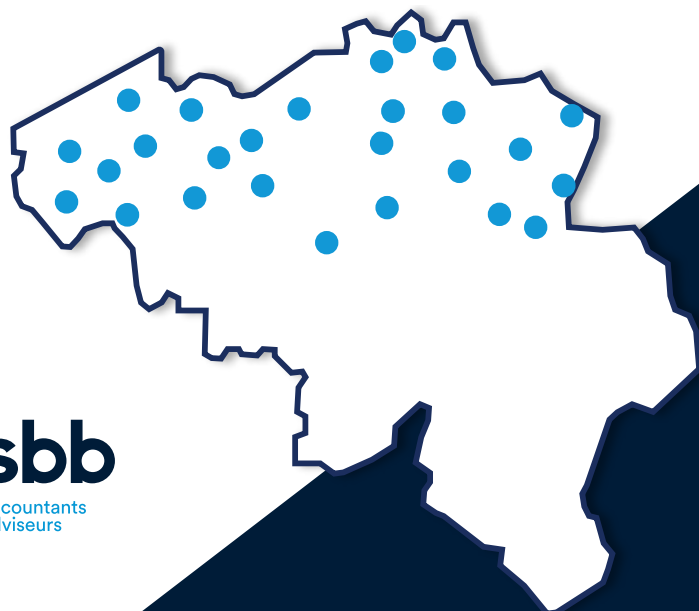
Raf Dom, Diestsevest 32 bus 1A, 3000 Leuven

Auteurs:

SBB Kenniscentrum

Coördinatie:

SBB dienst marketing en communicatie

Met ruim 22.000 klanten werkt SBB samen: starters, ondernemers, vrijberoepsbeoefenaars en organisaties in social profit. Hen bieden we een brede expertise in accountancy, fiscaliteit en omgevingsrecht vanuit een kantoor vlakbij. Bovendien helpen we hen groeien met zakelijk-juridisch advies op maat. Dankzij ons gespecialiseerd kenniscentrum en onze rijke klantenbasis maken meer dan 580 SBB'ers voor hen onze belofte waar: samen slim ondernemen.